

Memo Luchtkwaliteit

onderwerp Diverse onderzoeken Lansinkveld-Zuid/
Hofmakerij Hengelo

bestemd voor Gemeente Hengelo

opgesteld door Rianne Arendsen

gecontroleerd door Juul Osinga

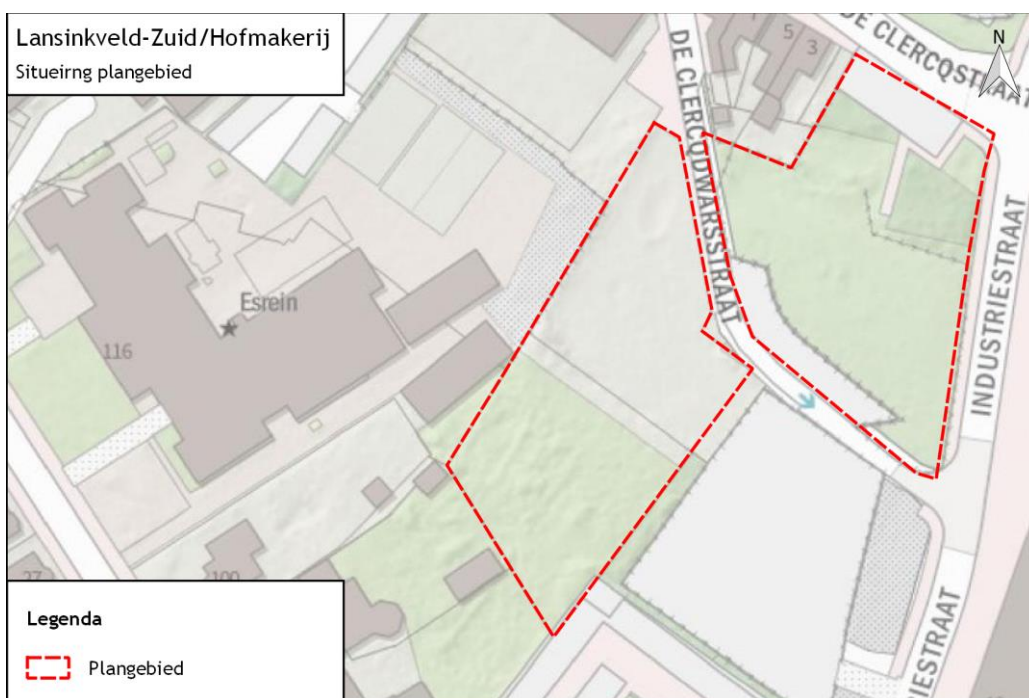
datum 13 december 2021

referentie 213784_AdB_MEM_0002_v1_Luchtkwaliteit

projectnummer 213784

1 Inleiding

Het voornemen is om ter hoogte van de Industriestraat, de Clercqdwarsstraat en Willem de Clercqstraat in Hengelo woningbouw te realiseren. Het gaat om 24 eengezinswoningen. In figuur 1 is de situering van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: situering plangebied

De voorgenomen ontwikkeling dient te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening en de geldende wet- en regelgeving. Eén van de wetten waaraan de ontwikkeling getoetst moet worden is de Wet milieubeheer, titel 5.2: luchtkwaliteitseisen. Met deze wet wil de overheid zorgen voor een goede luchtkwaliteit en de burgers beschermen tegen de schadelijke gevolgen van luchtverontreiniging. Voor de voorgenomen ontwikkeling is het noodzakelijk om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat en of de voorgenomen ontwikkeling leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

2 Wettelijk kader

De Wet milieubeheer, titel 5.2: luchtkwaliteitseisen (hierna te noemen Wet luchtkwaliteit) is een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit, waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als fijnstof (PM₁₀) en zeer fijnstof (PM_{2,5}) de maatgevende stoffen waarvan de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. De wettelijke norm bedraagt 40 µg/m³ voor stikstofdioxide NO₂ en fijnstof PM₁₀ en 25 µg/m³ voor zeer fijnstof PM_{2,5}. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

Als kan worden aangetoond dat aan één of een combinatie van voorwaarden uit de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid (zoals het vaststellen van een bestemmingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning). Deze voorwaarden zijn:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarde;
- b. een project leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van fijn stof en stikstofdioxide;
- d. een project is genoemd of past binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een regionaal programma van maatregelen.

Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Besluiten en Regelingen welke gekoppeld zijn aan de Wet luchtkwaliteit zijn ondermeer het Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen). Deze algemene maatregel van bestuur, verder te noemen het 'Besluit nibm', geeft aan wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtkwaliteit. Dat is het geval als de toename van fijn stof (NO₂) of stikstof (PM₁₀) niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde concentratie (maximaal 1,2 µg/m³). Concreet betekent dit dat de toevoeging van 1.500 woningen of 100.000 m² kantoorruimte (aan een enkele ontsluitingsweg) of 3.000 woningen (aan twee ontsluitingswegen) als niet relevant wordt bestempeld.

NSL

Gekoppeld aan de Wet luchtkwaliteit is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). In Nederland werken de Rijksoverheid, provincies en lokale overheden samen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Zij doen dat binnen het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL heeft twee belangrijke doelen:

- De luchtkwaliteit verbeteren voor de volksgezondheid: mensen leven langer en zijn minder ziek als zij schonere lucht inademen.
- Ruimte bieden aan maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw en nieuwe wegen.

Het NSL bevat enerzijds alle maatregelen die de luchtkwaliteit verbeteren en anderzijds alle ruimtelijke ontwikkelingen die de luchtkwaliteit verslechteren. De positieve effecten (maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren) overtreffen de negatieve effecten (ruimtelijke projecten die de luchtkwaliteit verslechteren), zodat door uitvoering van het NSL overal in Nederland de grenswaarde voor fijn stof en de grenswaarde voor stikstofdioxide worden gehaald.

Bij ieder (ruimtelijk) project moet toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit plaatsvinden, met andere woorden het moet duidelijk zijn welke gevolgen het project heeft voor de luchtkwaliteit.

Besluit gevoelige bestemmingen

In 2009 is het Besluit gevoelige bestemmingen per amendement in Wet Milieubeheer opgenomen. Het besluit gevoelige bestemmingen beperkt de vestiging van 'gevoelige bestemmingen' in de nabijheid van provinciale en rijkswegen. Hierbij spelen de volgende onderwerpen een rol:

- Onderzoekszones: Het besluit richt zich op bescherming van mensen die verhoogd gevoelig zijn voor fijnstof (PM₁₀) en stikstofdioxide (NO₂). Dit zijn vooral kinderen, ouderen en zieken. Daarom zijn in het besluit onderzoekszones ingesteld. Binnen die onderzoekszones is luchtkwaliteit onderzoek benodigd. Voor rijkswegen is deze onderzoekszones 300 meter breed en bij provinciale wegen 50 meter breed.
- Gevoelige bestemmingen: De volgende gebouwen met de bijbehorende terreinen zijn een gevoelige bestemming: scholen, kinderdagverblijven, en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. In de context van dit besluit worden ziekenhuizen, woningen en sportaccommodaties niet als gevoelige bestemming gezien.

3 Toetsing

3.1 Niet in betekenende mate

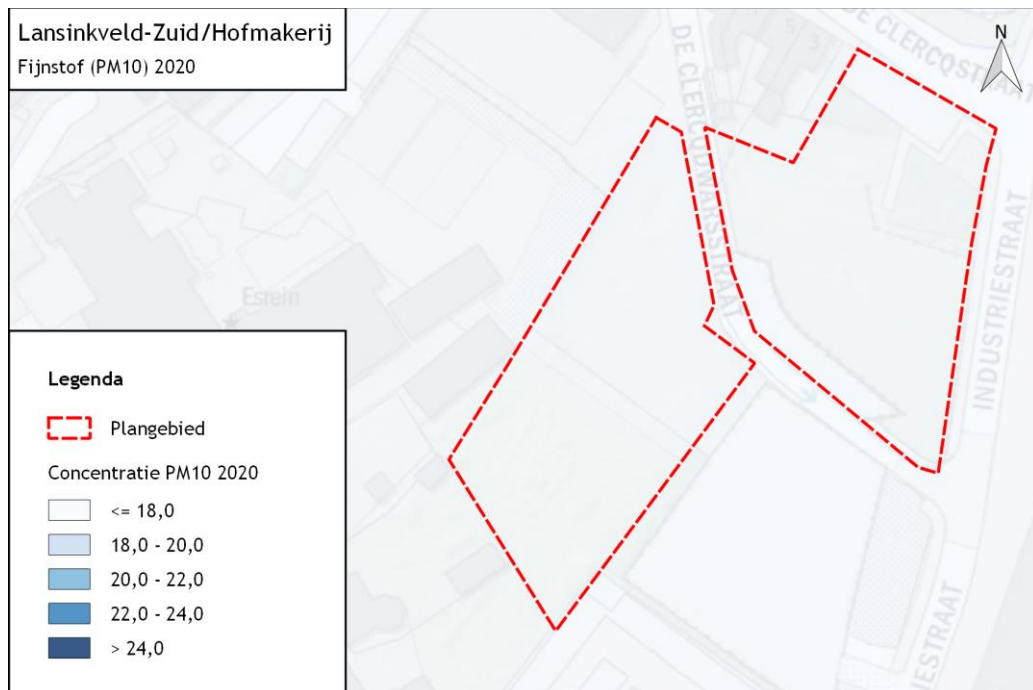
Voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de realisatie van 5 bouwblokken met in totaal 24 woningen. Daarmee past de voorgenomen ontwikkeling binnen de richtlijnen van het 'Besluit niet in betekenende mate'. De voorgenomen ontwikkeling draagt niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit.

3.2 Goed woon- en leefklimaat

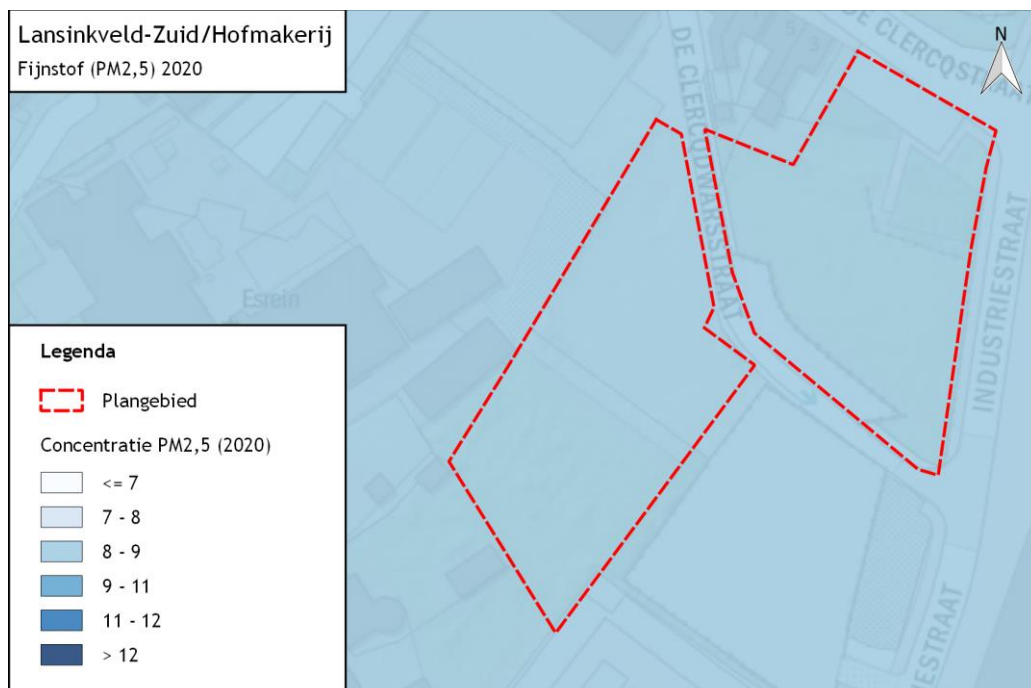
Naast de effecten van de voorgenomen ontwikkeling op de luchtkwaliteit, moet worden gezien of er voor de te realiseren woningen voldaan kan worden aan een goed woon- en leefklimaat ten opzichte van het aspect luchtkwaliteit. Om te bepalen of de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat is gebruik gemaakt van de Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN).

Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN)

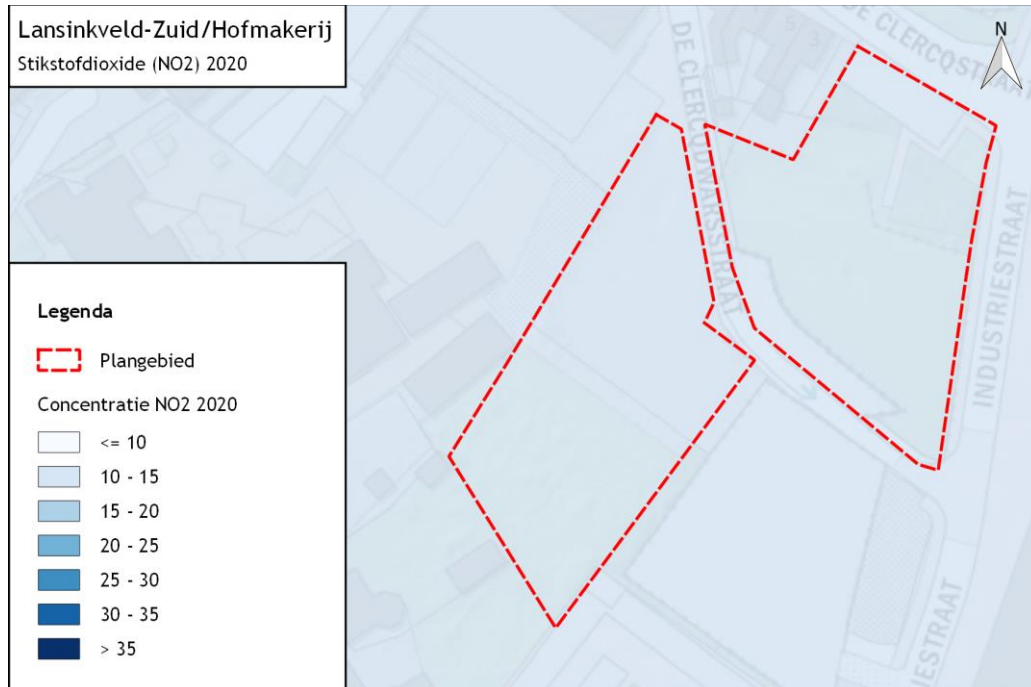
Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) maakt jaarlijks kaarten met grootschalige concentraties in Nederland in het kader van natuur- en milieubeleid. Het geeft de gemeten concentraties aan onder andere stikstofdioxide en fijn stof in de lucht weer. Figuur 2, 3 en 4 geven de concentraties fijnstof, zeer fijn stof en stikstofdioxide in het jaartal 2020 binnen en rondom het plangebied weer.

Figuur 2: concentratie fijnstof 2020 in het plangebied

Figuur 3: concentratie zeer fijn stof 2020 in het plangebied

Figuur 4: concentratie stikstofdioxide 2020 in het plangebied

Op basis van de GCN blijkt dat de achtergrondconcentraties fijn stof, zeer fijn stof en stikstofdioxide ter plaatse van het plangebied ver onder de wettelijke norm zit. In 2020 bedroeg de achtergrondbelasting voor fijn stof en stikstofdioxide respectievelijk $15,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en $12,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de wettelijke norm van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Voor zeer fijn stof bedroeg de achtergrondbelasting $8,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan de wettelijke norm van $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Besluit gevoelige bestemmingen

Het plangebied is niet gelegen binnen de onderzoekszones van provinciale wegen en rijkswegen volgens het Besluit gevoelige bestemmingen.

4 Conclusie

Op basis van het voorgaande kan geconcludeerd worden dat de plaatselijke luchtkwaliteit voldoet aan de normen voor een goed woon- en leefklimaat en dat de voorgenomen ontwikkeling 'niet in betekenende mate' leidt tot een verslechtering van de luchtkwaliteit. Het besluit gevoelige bestemmingen vormt geen beperking. Zowel vanuit de Wet milieubeheer als vanuit een goede ruimtelijke ordening vormt luchtkwaliteit geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.